

Helena Tiihonen
Kaisankankaantie 165
98400 Isokylä
puh 0400 345104
taavatii@gmail.com

VALITUS VAASAN HALLINTO-OIKEUTEEN

Asia: SOKLIN KAIVOKSEN YMPÄRISTÖ- JA VESITALOUSLUPA, Dnro PSAVI/82/04.08/2013, Pohjois-Suomen aluehallintoviraston päätös 18.6.2018, ympäristönsuojelulain ja vesilain mukainen päätös nro 59/2018/1

VAATIMUS

Pohjois-Suomen AVI:n tekemä Soklin kaivoksen ympäristö- ja vesitalouslupapäätös on kumottava useiden lakien ja direktiivien vastaisena.

Toiminnan aloittamista koskevaa oikeutta ja valmistelulupaa AVI ei myöntänytkään lukuun ottamatta Tulppiojoen sillan rakentamista. Sen rakentamisen käytännön merkitystä ei näin lyhyessä ajassa ole millään ehtinyt tutkia. Sen rakentaminen ei saa tarkoittaa uomien siirtoa tai muuta vesiolosuhteita paruumattomasti muuttavaa toimintaa, vrt. Isohaaran vaelluskalojen kulun estävän ”sillan” rakentaminen aikoinaan. Kritisoin valitusajan lyhyttä ja valitusajankohtaa kuumimpaan loma-aikaan.

PERUSTELUT:

Viittaan **liitteenä** oleviin aikaisempaan **1.** muistutukseeni 27.5.2015 **2.** vastaselitykseeni 18.9.2015 ja **3.** Sellu-vastaselitykseeni AVI:lle 29.6.2018. **Toistan ko. perustelut!**

Ne perustelut pätevät edelleen eikä AVI ole ottanut huomioon niiden aiheuttamia ehdottomia rakentamiskieltoja.

On tapahtunut ilmeisiä kuulutusvirheitä. Yhdyn vaatimukseen niiden suhteen. On ilmeistä, että 2015 elokuun jälkeen AVI keräsi erittäin suuren määrän lupahakemuksen kannalta oleellista tietoa. Näitä tietoja ei kuitenkaan kuulutettu, joten haitankärsijöillä ja yhdistyksillä ei ollut tosiasiallisesti mahdollisuutta esittää muistuksia ja mielipiteitä asiassa (YSL 43§). Lausuntoa ei ilmeisestikään pyydetty myöskään kunnalta tai kunnan terveysturvaviranomaiselta (YSL42 §).

Täydennysten suhteen olisi pitänyt kuulla myös muita asianosaisia kuten kalastajia ja poronhoitajia (YSL42§). **Nämä ovat ilmeisiä ja erittäin merkittäviä kuulemisvirheitä asiassa.**

Oleellista osaa lupaharkinnan kannalta keskeisestä materiaalista ja lupahakemuksen muutoksista ei myöskään kuulutettu YSL 44§ mukaan.

Aikaisempien perusteluiden lisäksi muistutan, että Kemijoen latvat ovat **koskiensuojelulain suojassa**. Ei kai voi olla oikeusvaltio-Suomessa niin, että koskiensuojelulain suojassa olevan vesistön jopa uomien suuntaa voi muuttaa ja tuottaa ko. jokeen jopa radioaktiivisia saasteita?

Kemijoen latvoilla on ollut kymmeniä vuosia kalastusrahoitus jalokalaston parantamiseksi – ja nyt AVI antaa tuhoisan vesitalousluvan (ulkomaisen) lannoiteyhtiön kaivokselle ko. vesille.

Kaiken kaikkiaan AVI:n ympäristö- ja vesitalouslupapäätös on käsittämätön ja kuvastaa vallalla olevaa nurinkurista tilannetta, jossa ympäristölupa myönnetään ikään kuin itsestäänselvyytenä, olivat hankkeet kuinka ilmiselvän tuhoisia ympäristölle ja vesistöille tahansa. Yksikään esim. kaivos ei ilmeisesti ole jäänyt ilman lupaa.

Vuotoksen vesioikeusprosessiin syvästi perehtyneenä ja osallistuneena olen saanut ihan eri käsityksen oikeuskäsittelystä kuin mitä nämä ympäristölupakäsittelyt ovat. Siinä prosessissa lopulta tutkittiin, oliko hankkeella edellytyksiä – tai ehdottomia rakentamisesteitä. Lopputulemana saatiin ensin **Vaasan Hallinto-oikeuden ehdoton kielteinen päätös, jonka KHO vahvisti 18.12.2002 vuosikirjapäätöksenä** - jollaisen Suomen viranomaisilla kuuluu olla ohjenuorana käsitellessään selkeästi luonnolle ja vesistölle vahingollisten hankkeiden lupia.

Vuotoksen vesioikeusprosessissa kovan taistelun seurauksena lopulta oikeasti tutkittiin edellytyksiä eikä oikeus toiminut enää vain kumileimasimena ja korvausten laskijana. Prosessi koettiin lopulta oikeudenmukaiseksi.

Mistä juontaa tulkinta, ettei edes yksittäisen hankkeen kokonaisvaikutuksia saati usean hankkeen yhteisiä kokonaisvaikutuksia saman vesistön ja valuma-alueen sisällä tutkita ympäristölupaprosessissa? AVI:n Sami Koivulan mukaan ympäristölupaprosessissa tutkitaan vain kunkin laitoksen suoranaisia vaikutuksia ja päästöjä (vesistöön, maahan, ilmaan) ja vain laitoksen välittömässä läheisyydessä (parin km:n säteellä) ilmeneviä päästö-, melu- ym. vaikutuksia.

Onko tämä tulkinta oikea ja onko tämä ollut todella lainsäätäjän tarkoitus? Eikö tähän sisälly Suomen eri lakien - ja EU:n eri lakien sekä vielä näiden kaikkien lakien välistä ristiriitaa?

Vaadinkin Vaasan hallinto-oikeutta pyytämään ennakkokantaa EU:sta koskien yksittäisten hankkeiden ja niiden kaikkien yhteenlaskettuja kokonaisvaikutuksia Kemijoen (ym. vesistöjen) vesiluontoon ja asutusoloihin. Huom: Vesilain ehdottomat rakentamiskiellot!

Kyseisenlaisia hankkeita ovat: Sokli- ym kaivoshankkeet (Sakatti, Akanvaara ym), Kemijärven selluhanke, Kemin alueelle suunnitellut ”bio”-laitoshankkeet. Itsestään selvästi yhteisvaikutusten laskemiseen kuuluvat jo olemassa olevat laitokset ja kaivokset (Kevitsa, sen laajennus, Kittilän kaivos ym), jotka vaikuttavat Kemijoen vesiluontoon ja valuma-alueen luontoon Perämerelle Ruotsin aluevesille saakka. Yhdyskunta- ja maatalouspäästöt kuuluvat olennaisesti mukaan.

Sokli - ja Kemijärven sellutehdashankkeiden toteuttaminen merkitsisi yhteensä 500 rekkalastia/vrk (300 malmirekkaa ja 200 puurekkaa) Itä-Lapin maanteillä. **Kummankaan hankkeen rekkaliikenteestä saati valtaviin aukkohakkuiden tekemisen vaikutuksista ei ole tehty YVA-selvitystä.**

Kansanterveydelliset vaikutukset edelleen kokonaan tutkimatta. Jo uhka luonnon tuhosta ja asutusolojen radikaalista huononemisesta aiheuttaa henkistä painetta ja uhkaa mielenterveyttä. Eldorado-mielikuvan omaksuneet taas kokevat ”kehityksen jarruttajat” uhkaksi toimeentulolle jne.

Ruotsin ja Venäjän kuuleminen naapurivaltion puolelle ulottuvista vaikutuksista tekemättä?

Asiat kuuluu tutkia EU:n ja kotimaisen vesiensuojelulainsäädännön hengen mukaisesti.

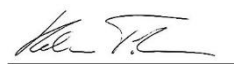
Eikö Talvivaara opettanut mitään vedenjakajalle perustetun kaivoksen tuhoisista vaikutuksista? Lupakäsittelijöiden ei pidä väistää vastuutaan!

Vesistön vedenlaatuun ja siis myös luokitukseen vaikuttaa kaikki toiminta valuma-alueella.

Vain tällä tavalla viranomaisen tekee sille **lakien mukaan tarkoitettua tehtävää** pitää huolta isänmaasta, sen edusta ja rikkaasta luonnosta - jota ovat viime vuosina raiskanneet ylikansalliset suuryhtiöt aiheuttaen ympärisrökatastrofeja toisensa perään, valitettavasti ainakin poliittisten päätöksentekijöiden suosiollisella avustuksella.

Varaan itselleni oikeuden täydentää valitustani.

Kemijärven Kaisanlahden rannalla 18.7.2018

Helena Tiihonen

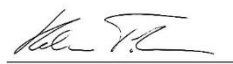
yleislääketieteen erikoislääkäri

Vuotoksen Voima Oy:n hallituksen puheenjohtaja, nimenkirjoittaja (toimialana mm. vesistöjen suojele Suomessa ja koko maapallolla)

Kiinteistöomistukset ja osaomistukset Kemijoen vaikutuspiirissä: Tuuliketo-palsta Keminsaarilla ja Tiihola I Kemihaaran soiden Natura-alueella myös, Tiihola Pelkosenniemen kirkonkylässä, Metsonpirtti Kemijärven Kaisanlahden rannalla.

ja

plsta HT

Hannu Kemppainen

(muistutuksen liitteenä toimitettu Hannu Kemppaisen valtakirja ja asianosaisuuden selvittävät asiakirjat)

Liitteet:

1. Sokli-muistutus AVI:lle 27.5.2015
2. Sokli-vastaselitys AVI:lle 18.9.2015
3. Sellu-vastaselitys AVI:lle 29.6.2018